

Penki klausimai apie karinę tarnybą gyvenantiems užsienyje: sužinokite tai, kas aktualu

Jei persikėliau gyventi į užsienio valstybę, ar tikrai reikia atlikti karinę tarnybą Lietuvoje? Svarbiau kreditas banke ar konstitucinė pareiga? Ar galiu tarnybą atlikti užsienio valstybėje – tiesiog ten, kur gyvenu? Tokie ir panašūs klausimai neretai kamuoja jaunuolius, gyvenančius pasaulyje, kuriame didėja mobilumas, bet nemažėja ir suvokimas, kad karinis pasirengimas užtikrina saugumą ne tik tam, kuris turi atlikti pareigą Tėvynei, bet ir šeimai, artimiausiems ir brangiausiems žmonėms.

PASAULIOLIETUVIS.LT

Kaip pastebi Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnyba (KPKT), užsienyje gyvenantys lietuviai vis labiau domisi ne tik galimybe grįžti į gimtąją šalį, bet ir atrasti šį kelią per Lietuvos kariuomenę. Penki dažniausiai užduodami klausimai padeda suprasti Konstitucijoje įtvirtintos pareigos prasmę, procesus ir procedūras, teises ir atsakomybes.

Kodėl patekau į šaukiamųjų sąrašus, jei gimiau užsienyje ir/ar ilgus metus ten gyvenu bei nebeturiu nieko bendra su Lietuva?

Tokia situacija byloja, kad su Lietuva yra šis tas bendro, tai – pilietybė ir prievolė atlikti savo konstitucinę pareigą.

Visiems Lietuvos Respublikos piliečiams galioja ta pati tvarka, todėl net jei pagrindinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybė, būtina nuolat domėtis savo kaip karo prievolininko statusu ir nepamiršti, kad pagal galiojančius teisės aktus

karo prievolininkai, vyrai nuo 18 iki 60 metų, išvykstantys gyventi ar jau gyvenantys kitoje valstybėje ilgiau nei 6 mėnesius, privalo pranešti apie faktinę gyvenamąją, darbo ar studijų vietą KPKT.

Nesilaikant teisės aktų, visada kyla padidinta rizika susiklostyti nemalonioms situacijoms, pavyzdžiui, patekti į ieškomų asmenų žinybinį registrą, šaukimas į Lietuvos kariuomenę gali būti įteikiamas išskrendant iš Lietuvos ar parvykus tiesiog oro uoste arba gali kilti papildomų nesklandumų keičiant asmens dokumentus Lietuvos atstovybėse ir pan. Tokiais atvejais rekomenduojama nedelsiant susisiekti su regioniniu KPKT padaliniu.

Ką daryti patekus į šaukiamųjų sąrašus, jei esu ne Lietuvoje?

Pirmiausia – dar kartą atidžiai pasitikrinti duotą nurodymą konkrečiam asmeniui atitinkamo regiono sąraše, kuris skelbiamas internete adresu https://sauktiniai.karys.lt/, tuomet susisiekti su nurodytu regioniniu KPKT padaliniu ir aptarti savo situaciją. Tam nebūtina grįžti į Lietuvą bei fiziškai atvykti į regioninį padalinį, pirmajam kontaktui pakaks susisiekti ir per nuotolį – telefonu arba el. paštu.

KPKT specialistai paaiškins detaliau visas procedūras (kokių duomenų ir dokumentų reikia, kaip juos pateikti asmeniškai arba per įgaliotą asmenį, kokiais būdais ir pan.).

Dokumentai priimami lietuvių arba anglų kalbomis, o dokumentai kitomis užsienio kalbomis turi būti pateikti kartu su vertėjo ar vertimų biuro patvirtintu vertimu į lietuvių kalbą (kartu su originalais).

Kaip viską susiderinti, kad atvykdamas į regioninį KPKT padalinį patirčiau kuo mažiau kelionės išlaidų?

Į privalomąją karo tarnybą šaukiamiems asmenims apmokamos kelionių (pirmyn ir atgal) į regioninį padalinį bei karinės medicinos ekspertizės komisiją išlaidos – tereikia užpildyti anketą ir prašymą, pateikti išlaidas pagrindžiančius dokumentus, kuriuose atsispindi kelionės būdas, bilietų kaina, data, maršrutas, apmokėjimas, papildomų paslaugų kaina ir pan.

Tokiais atvejais kompensacijos dydis priklauso nuo gyvenamosios vietos. Nepateikus kelionės išlaidas pagrindžiančių dokumentų, pavyzdžiui, atvykstant

nuosavu transportu, kelionės išlaidos gali būti kompensuojamos pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro nustatytus kompensavimo dydžius.

Ar tai, kad turiu darbą užsienio valstybėje arba banko paskolą, yra priežastis atleisti mane nuo tarnybos kariuomenėje?

Ne, nes darbo sutartis ir kreditas nėra priežastys, dėl kurių piliečiai negali atlikti savo pilietinės pareigos. Todėl prisiimant įsipareigojimus neatlikus tarnybos, būtina įsivertinti galimas jų įgyvendinimo rizikas.

Lietuvos Respublikos įstatymai numato, kad mūsų šalyje darbdavys negali atleisti kario iš darbo privalomosios pradinės karo tarnybos laikotarpiu. Tačiau šis įstatymas neįpareigoja ir negali įpareigoti darbdavių kitose valstybėse saugoti karo prievolininkų darbo vietas. KPKT nėra žinoma atvejų, kad atvykusiems atlikti pilietinės pareigos iš kitų valstybių būtų kilę problemų susitarti su darbdaviais, atvirkščiai, – didžioji dalis grįžusiųjų teigė, kad darbdaviai skatino šį žingsnį ir vertino jį kaip darbuotojo atsakomybę.

Atkreiptinas dėmesys, kad turima paskola ar kiti finansiniai įsipareigojimai savaime nėra teisinis pagrindas atidėti privalomąją pradinę karo tarnybą arba nuo jos atleisti – karo prievolininkui tarnyba individualia tvarka gali būti atidėta arba nuo jos atleistas tik Lietuvos Respublikos Karo prievolės įstatymo numatytais atvejais ir krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka. Tačiau prieš atlikdamas tarnybą karo prievolininkas gali kreiptis į banką individualiai ir tartis dėl paskolos grąžinimo sutarties pakeitimo.

Jei deklaruosiu išvykimą iš Lietuvos ir įgysiu kitos valstybės pilietybę, ar vis tiek reikės atlikti karo prievolę? Ar galima tarnybą atlikti ten, kur gyvenu?

Dviguba pilietybė nepanaikina LR piliečio pareigų. Ir nesvarbu, kur jis gyvena. Vien tik išvykimas ar išvykimo deklaravimas neatleidžia nuo karo prievolininko pareigų, kadangi karo prievolė kyla iš pačio Lietuvos pilietybės turėjimo fakto.

Tačiau pilietis, norintis atlikti karo tarnybą užsienio valstybėje, gali tai padaryti NATO ar Europos Sąjungos valstybėse narėse gavęs Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos leidimą. Be jo gali iškilti rizika netekti Lietuvos Respublikos pilietybės.

Atlikus tarnybą, būtina nepamiršti kreiptis į Lietuvos kariuomenės vadą dėl privalomosios karo tarnybos įskaitymo ir nepamiršti, kad tokiu atveju karo prievolininkas taps dviejų valstybių rezervo kariu ir galimai bus šaukiamas dalyvauti Lietuvos ir kitos valstybės kariuomenių rezervo mokymuose.

Daugiau informacijos galima sužinoti:

- Paskambinus regioninių KPKT padalinių kontaktais: https://bit.ly/41sfQHi
- KPKT interneto svetainėje *karys.lt*
- tinklo „Facebook“ paskyroje „Karys.lt“

KPKT informacija.